

HANDÓ PÉTER

Kávéfröccs

– A vírus nem nyughat a maga bőrében, ezért fertőz meg vele engem – mondja Zonak a képébe köhögő, aki állítja, hogy eddig olyan egészséges volt, mint a makk, s most már elkelve számára némi gyógyszerféle rendelése, különben beláthatatlan következmények kerülgetik majd valamennyi elevent és holtat.

Zo – válasz gyanánt – szívesen visszaköhögne, mivel kölcsönköhögés visszajár, de nincs hozzá ingerenciája az ingerenciás tengeren innen és túl, de még a torkában sem. Sőt, az a számos alkalommal nevesített bolha sem köhög benne, ami párbeszéddé alakíthatná a kocsmapultnál kialakult konfliktushelyzetet, amelyből egy rundó bizonyosan kiutat nyitna, ám Zo garaszkodik, semmit nem kér a nyomulónak, magának is csak egy kávét, fölgőzölt tejjel, két cukorral, aztán becéloz egy szabad asztal melletti lócát, úgy ülve le rá, hogy senki se férhessen mellé. A túloldal azonban szabadon marad. Rögvest élnek vele, befoglalják, akár a tehénlepény a csorda utáni rétet.

– Nem tolakodásképpen – pedig igen –, de milyen kapcsolatot ápol a vírusával, ha már nem veszi észre, hogy átadta? Ergó, argó, meg margóra jegyezném meg, ismerősével nem tesz ilyent az ember. – Főlemeli a mutatóujját, és a begyére köhint egy rezgő turhacsöppöt. – No, látja, már itt is van a delikvens. Azaz volt – s rajzol vele egy mágikus kört az asztalon nyugvó kávéscsésze-alátét köré.

Zo szűrcsöl, hogy időt nyerjen egy hathatós döntés kieszeléséhez, de a kullansa más tempóban dolgozik, s olyan lépéseket tesz, amelyenekre Zo egyébként gondolni se merészelne, nemhogy előre számoljon vele. Ettől balféknak véli magát. Amikor viszont a távozás hűs mezejére kívánna lépni, és feláll, vele szinkronban emelkedik az az illető is, aki azt a szinkronhangot is birtokolja, ami akár Zoé is lehetne. Ezzel veszélybe sodorják Zo szárba szökkenő bátorságát, és kevés híján őt is. Oltári szerencséje van, hogy ez nem így történik. Nézi, mint vak puli a nyáját, miként zuhan el a nyomkövetője, illetve tűnik el az asztal és a túloldali lóca közében.

– Ugye, nem maga bántotta ezt a szegény halmozottan hátrányos helyzetűt? – árad a pultos kisasszony sipákoló hangján a kocsmateret kitöltő kérdés, amire minden jóérzésűnek fel kell kapnia a fejét.

– Bántotta a rosseb – válaszol rá Zo, ahogy a torkán kifér, hogy mindenki tisztán hallja, még ha a decibelek ilyenkor se szöknek az egekbe nála. Közben igyekszik a csészéjét visszajuttatni a pultra, hogy utána katalpultra léphessen.

– Ho-ho! Nem úgy van az! – tenyerel a vállára egy matrózfröccse mellől feltámadt borostás krapek, aki még az imént a lóbőr húzásában jeleskedett. – A cimboránk igenis az asztal alá került.

– De nem én segítettem oda – háritja el Zo a tenyeret visszafordultában, mintegy kicsusszanva alóla. Aztán belebámul a bandzsál szemekbe, amelyek úgy futnak össze, mint a sínpárok a végtelen irányába, csak ezúttal az a távoli pont, amely többnyire végtelenül távolinak tűnik, orrhegye szőröcsomóján lenne kijelölve. – Szóval a barátja saját akaratából került oda, ahol most van.

– Nekem ő nem barátom. Hallja-e? Ilyenekkel én nem barátkozom. Viszont cimboránknak tekintjük – mutat körbe, mire visszamutatnak a törzstagok –, ezért gyámolítjuk, ha baj éri.

– Hát gyámolítsák – mondja Zo, s befejezi a csészéje pultra tételét, majd lépne tovább.

– Nem úgy van az – tenyerelnek újból a vállára, akár egy suhancnak, aki egy felnőttnek ellent mondani merészel.

– De bizony úgy van – jelenti ki Zo, miközben ismételten kifordul a tenyér alól, még mielőtt az megpróbálna rákapaszkodni. – És jó lenne, ha békén hagyna.

Épp csak befejezi kérését, már egy ököl tart felé. Zo ekkorra kellőképpen föl van spannolva ahhoz, hogy zsigerből cselekedjen: jobbal félreüti a közeledő kart, ballal pedig reflexből szétlapítja az orrhegy pamacsát, amitől némi zavar támad a tekintetben, s kiegyenesednek a nyomvonalak, majd tovább nyitnak a végtelen felé, mintegy megpillantva a fizikatudomány vagy a csillagászat számára leírhatatlan antimélységet, a tér irreális görbületét, meg minden egyéb természeti (t)örvényeknek ellentmondó képzetet. Ezt a profán szingularitást kihasználva surran ki Zo az oldalajtón, elkerülve a további eszméléseket. Egyelőre dühöt érez. Azért, mert pont ide kellett betérnie, mert idáig fajulhatott a dolog, mert visszaüttött. Mi van, ha a támadója időközben elesett, eltörte valamijét vagy netalántán bevverte a fejét, kórházba vagy hullaházba kerül miatta? A közönség soraiból ki mondja majd, hogy jogos önvédelem volt? Csak önmagát védte, amikor ütött? Üthetett-e ebben a helyzetben? Neki józanul kellett volna viselkednie. A matrózfröccsösnek nem feltétlenül. Más tudatállapotban más szabályok vonatkozhatnak rá? Nyilvánvaló, hogy mindenki más-

más tudatállapotban van. Akkor mindenkire más-más szabály vonatkozik? Kizárólag az „amit szabad Jupiternek...”-elv érvényesül? Az eszmék korában a rögeszméknek is lehetőséget kell biztosítani? Minél nagyobb, annál inkább? Jó lenne tudni, hol a határ. „A határ a csillagos ég” – gondolja, mások nyomán, Zo. A csillagos ég határa az a legtávolabbi pont, ahonnan még fényt érzékelünk. Ez mutatja meg az univerzum létezésének idejét. De ha az univerzum gyorsuló ütemben távolodik, akkor néhány ezer év múlva már csak olyan objektumokból érkezik fény, amelyek pillanatnyilag közelebb vannak, aztán belőlük se. Az időben haladunk előre, ám a határt öregebbnek érzékeljük-e majd? Vagy netán fiatalabbnak? Milyen szabály mentén kellene hát gondolkodnunk? Nem a megismerése tágtítja az univerzumot? Zummot neki! Fókuszáljak most arra – figyelmezteti magát Zo –, ami itt és most van, és velem történik. Aztán felismeri, hogy az, ami történik, az jelent mindent. Lassuló léptekkel távolodik a kocsmától, elér az elterelő út zebraíjáig, nem kell jelzőt nyomnia, valaki már megtette vele szemközt, a túldalán, épp csak megáll, már indulhat is, fordulhat jobbra, a pályaudvar felé, elhaladhat az Amerikából jött népzabáltató mellett, hallhatja az aluljáróban kartonlapokon ücsörgő gitáros jazzes futamait két slágert idéző akkordja között, maszk mögé rejtheti az arcát, hogy a cirkáló rendőrök ne igazoltassák miatta, beáll a buszra várakozó köhécselők közé, és elvegyül. Kiválni már nem szeretne. Megvolt a vérpezsdítő kávéfröccs.

*Zilahi Nono: Széki primás
(2019, MAGYAR FOLK-
PANORÁMA sorozat,
szén és pasztell, 24x24 cm)*